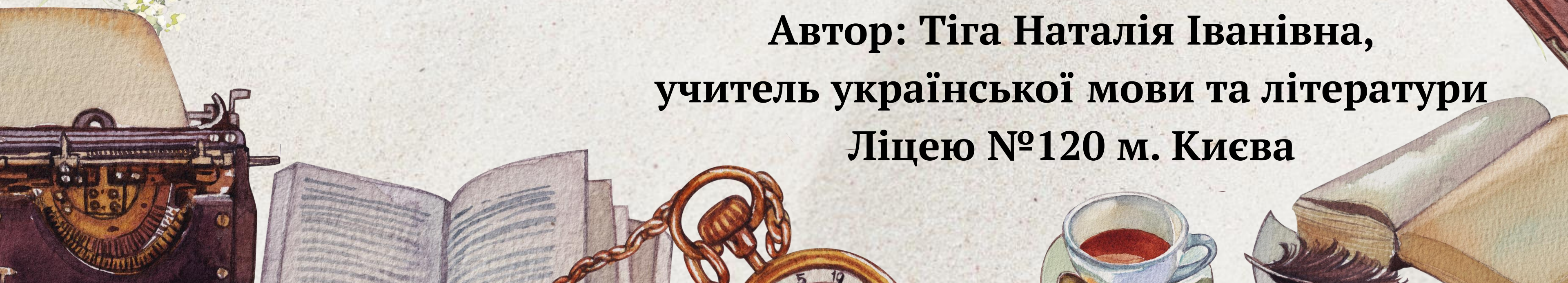

11 клас

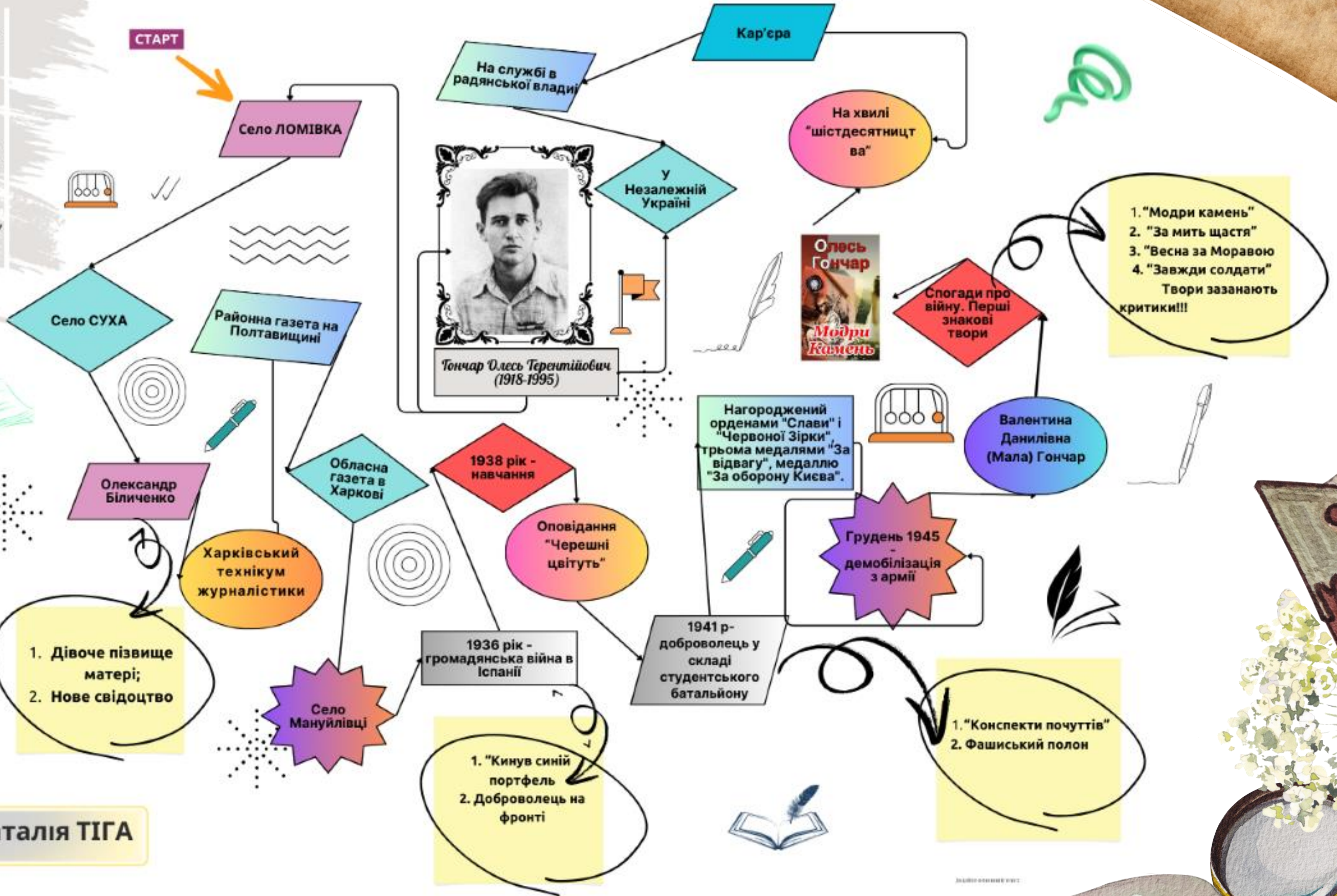
**Мрія і дійсність у новелі Олесея Гончара
«Модри Камень». Романтична ідея
кохання, що перемагає смерть.
Образи українського бійця і юної
словачки Терези**

**Автор: Тіга Наталія Іванівна,
учитель української мови та літератури
Ліцею №120 м. Києва**

Досліджуємо життєвий і творчий шлях Олесь Тончара

СТАРТ

- Твори зазнають критики!!!
1. "Модри камень"
 2. "За мить щастя"
 3. "Весна за Моравою"
 4. "Завжди солдати"

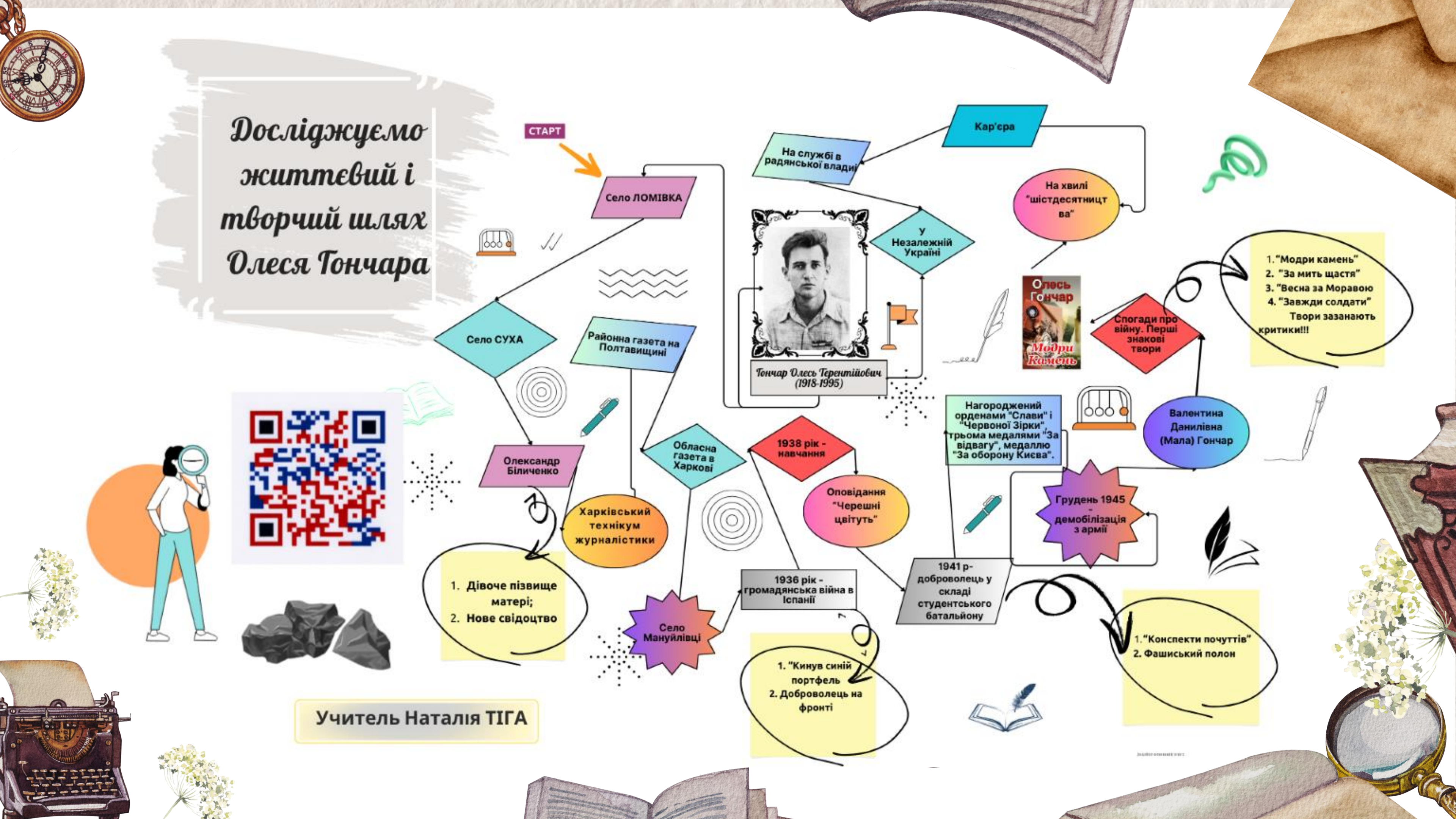
1. Дівоче пізвище матері;
2. Нове свідцтво

1. "Кинув синій портфель"
2. Доброволець на фронті

1. "Конспекти почуттів"
2. Фашиський полон

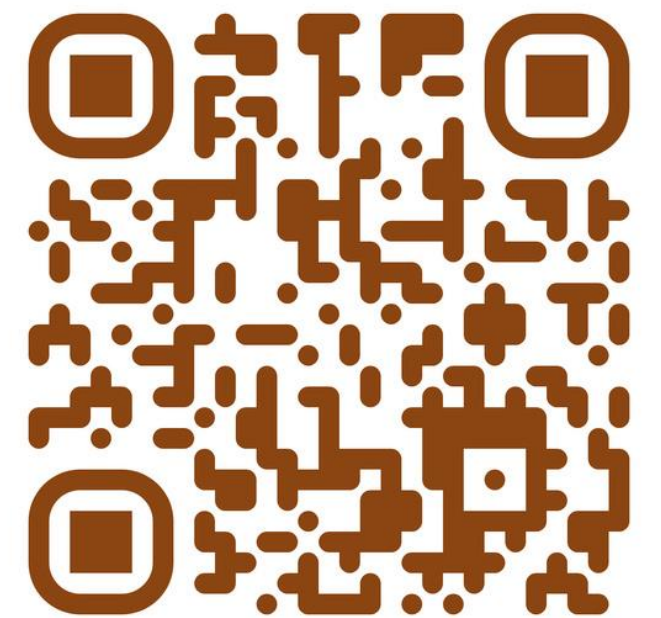

Учитель Наталя ТІГА

Із «Письменницьких роздумів»

... наді мною несподівано гримнула гроза. Та ще й яка! Оповідання «Модри Камень» було надруковане, і оскільки в ньому йшлося про почуття кохання, що спалахнуло у радянського солдата до дівчини-словачки (тобто іноземки!), то авторові оповідання одна з республіканських газет одразу ж висунула тяжке звинувачення... від автора одвернулися навіть деякі вчорашні друзі... Серед тих, хто не зрікся, була також одна дівчина, котра згодом стала моєю дружиною.

<http://surl.li/rxtedh>

Працюємо з епіграфом

*У літературі, як і в житті,
все зрештою виникає з
любові...*

О. Іонгар

1. Які мало наслідки кохання, народжене війною?
2. Чому герою не давало воно спокою протягом життя?
3. І чому ця печальна історія кохання хвилює нас і зараз?

Працюємо з твором

Колективне складання паспорту твору

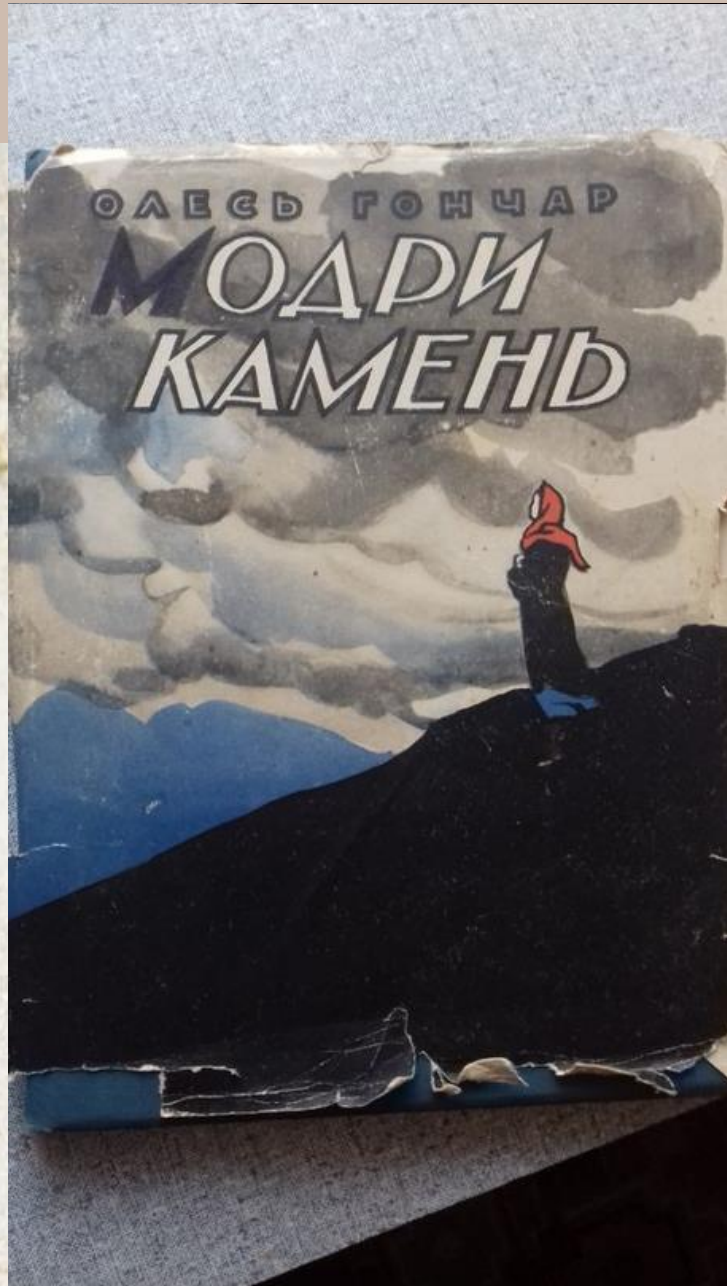
РІК НАПИСАННЯ: 1946.

ЖАНР: психологічна новела.

ЛІТЕРАТУНИЙ РІД: епос.

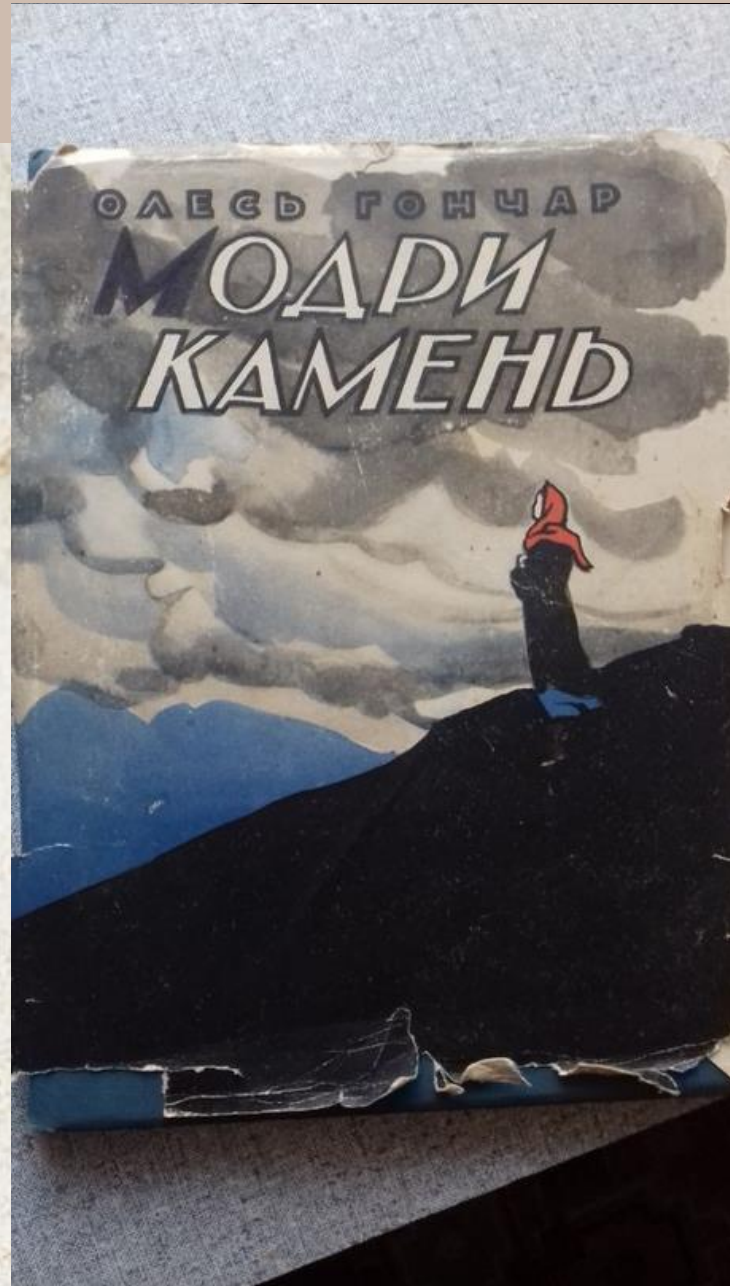
ТЕМА: спогади руського (тут у значенні українського) вояка-партизана про зустріч із дівчиною Терезою в словацьких горах; несподіване кохання з першого погляду.

ІДЕЯ: показ цінності простих людських почуттів (доброти, симпатії, довіри, закоханості) у надзвичайно складні воєнні часи; утвердження сили любові та життя.

Працюємо з твором

Модри-Камень (словацк. Modrý Kameň, венг. Kékkö; в перекладі «синій камінь») - містечко в центральній Словаччині, одне із найменших міст, розміщене в Рудних горах. Статус міста поселення отримало в 1969 році.

МОДРИ - КАМЕНЬ	
Герб	
48°15' с.ш. 19°30' з.д.	
Країна	Словаччина
Край	Бачко-бістрійський край
Район	Велико-Кртіш
Історія та Географія	
Засновано	1290
Перші згадки	1290
Площа	19,6 км²
Населення	1 434 чоловік (2002)
Щільність	73 чол./км²

ПРОБЛЕМАТИКА НОВЕЛИ

<https://wordart.com/62gbvva06u6i/untitled-1>

СЮЖЕТНА КОМПОЗИЦІЯ

Експозиція: оповідач зі сховку спостерігає за дівчиною

Зав'язка: прихід партизанів (оповідача і його друга Іллі) у дім Терези і її матері

Розвиток дії: перебування партизанів у словацькому домі, їх відхід

Розв'язка: спогади-мрії оповідача про кохану

Кульмінація: розповідь матері про те, як забрали Терезу (її арешт)

СТВОРІТЬ АСОЦІАТИВНЕ ГРОНО ДО ОБРАЗУ ОПОВІДАЧА

СТВОРІТЬ АСОЦІАТИВНЕ ҐРОНО ДО ОБРАЗУ ТЕРЕЗИ

ВРОДЛИВА
СЛОВАЦЬКА
ДІВЧИНА

РІШУЧА

ЗДАТНА НА
САМОПОЖЕРТВУ

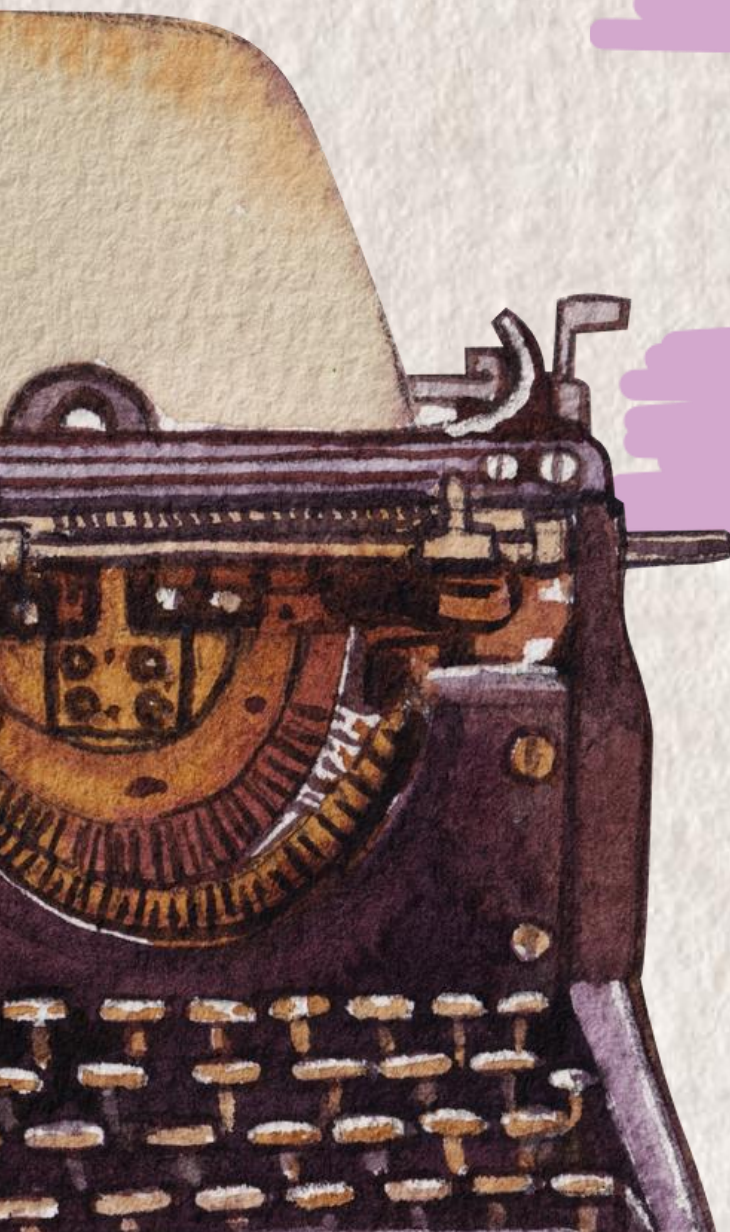
СМІЛИВА

ЧУЙНА

ЗДАТНА ПОКОХАТИ
ПО-СПРАВЖНЬОМУ

ДОБРА

СПІВЧУТЛИВА

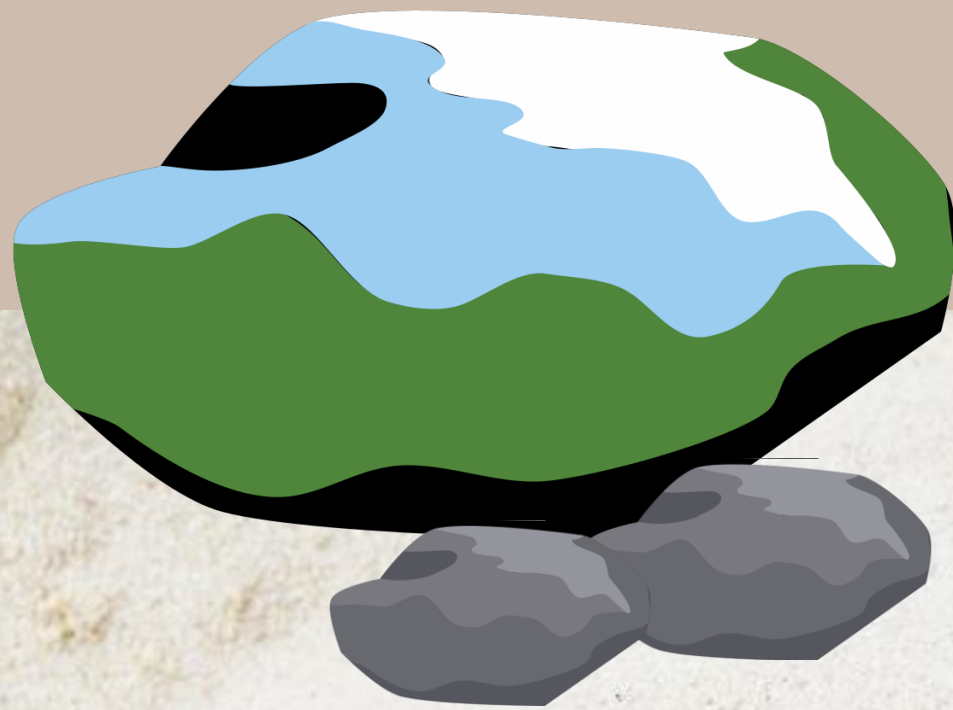
ХУДОЖНІ ЗАСОБИ

"Померкло, стерлося все. Навіть те, що зветься незабутнім першим коханням. Чому ж ця випадкова зустріч, єдиний погляд, єдина ява у великій драмі війни, чому вона не меркне і, відчуваю, ніколи не померкне?"

Ти — як жива."

ХУДОЖНЯ ДЕТАЛЬ ТА КОЛЬОРИСТИКА ТВОРУ

Білий – символ невинності, чистоти й радості.

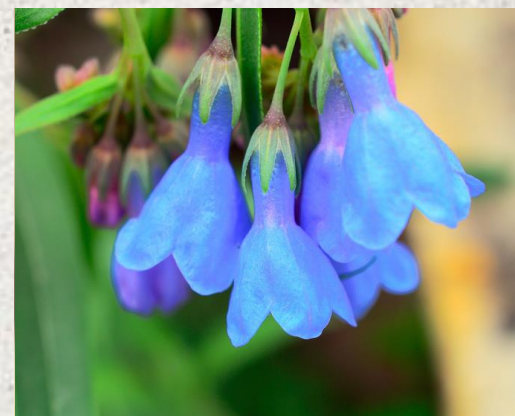
Голубий – символізує благородство, ніжність і вірність.

Зелений – символ природи і молодості.

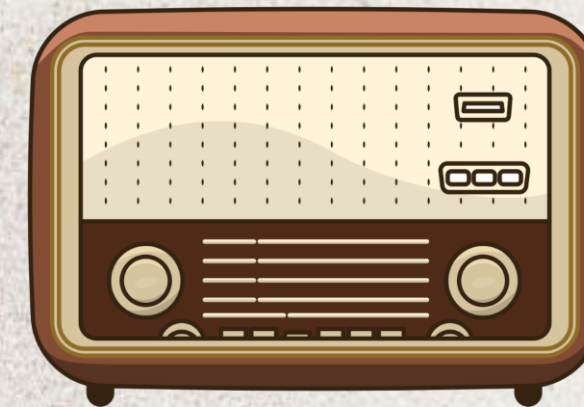
Чорний – символ темряви, зла і смерті.

«...Зелений дуб...»,
«...зелені спини
гір...».

“- Просім ще - єдну
кварти”.

«...Чорне
згарище...»,
«...голий чорний
димар...», «...чорна
пов'язка на
рукаві...».

«...Білі стрункі
ноги...», «...білі
руки, біла легка
сукня...».

«...небо весняне
високе голубе...»,
«...блакитний
дзвін...».

“ Син Францішек
завжди сидів над
своїм радіо...”.

РОБОТА З МЕДІАТЕКСТОМ

1. Ознайомся з медіафайлом.
2. Що нового ти дізнався/дізналася з відео?
3. Яка з проблем твору здалась вам найбільш актуальною для нашого часу?
4. Як ви вважаєте, чому кохання перемогло смерть?
5. Чому героєві так важливо «досказати все недосказане тоді, взимку»?
6. Чи може бути схожою доля українських письменників, які зараз в окопі? Чи можна зустріти справжню любов?

Літературний диктант

Список літератури:

1. Гончар О. Т. Щоденники: У 3 т. / Упоряд. В. Д. Гончар. — 2-ге вид. — К.: Веселка, 2008.
2. Модри Камень: мала проза. Серія "Класна література" / Олесь Гончар. — К., 2019. — 223 с.
3. [URL: https://uinp.gov.ua/istorychnyy-kalendar/kviten/3/1315](https://uinp.gov.ua/istorychnyy-kalendar/kviten/3/1315)
4. [URL: https://dakiro.kr-admin.gov.ua/v/2018/04-03/exh.php](https://dakiro.kr-admin.gov.ua/v/2018/04-03/exh.php)
5. URL: <http://krai.lib.kherson.ua/gonchar-7-2.htm>
6. URL: <https://quizizz.com/join/quiz/674e1c916c5b63da5df2e8ef/start?studentShare=true>
7. URL: <https://learningapps.org/watch?v=p6m5mum0c24>
8. URL: <http://surl.li/nxxmas>
9. URL: <http://surl.li/rxtedh>
10. URL: <http://surl.li/spglzo>
11. URL: <https://wordart.com/62gbvva06u6i/untitled-1>

¹ *Ілюстрації взято з інтернет видань, що розміщені у вільному доступі.*